DOMSTOLENS DOM
av den 11 juli 1974*

I mål 8/74

har Tribunal de Première Instance i Bryssel till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det brottmål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Procureur du Roi

och

Benoît och Gustave Dassonville

och tvistemålet mellan

SA Ets Fourcroy

SA Breuval et Cie

och

Benoît och Gustave Dassonville.

Begäran avser tolkningen av artiklarna 30–33, 36 och 85 i EEG-fördraget.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden R. Lecourt, avdelningsordförandena A. M. Donner och M. Sørensen samt domarna R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh och A. J. Mackenzie Stuart (referent),

* Rättegångsspråk: franska.

generaladvokat: A. Trabucchi,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom beslut av den 11 januari 1974, som inkom till domstolens kansli den 8 februari 1974, har Tribunal de Première Instance i Bryssel, enligt artikel 177 i EEG-fördraget, ställt två frågor om tolkningen av artiklarna 30, 31, 32, 33, 36 och 85 i EEG-fördraget beträffande kravet på en officiell handling utfärdad av regeringen i exportlandet för produkter med ursprungsbeteckning.

2 Den första frågan går ut på om en nationell bestämmelse i en förordning, som förbjuder import av en vara med ursprungsbeteckning om denna vara inte åtföljs av en av regeringen i exportlandet utfärdad officiell handling som visar rätten till en sådan beteckning, skall betraktas som en åtgärd med motsvarande verkan som en kvantitativ restriktion enligt artikel 30 i fördraget.

3 Denna fråga uppkom inom ramen för ett brottmål som inletts i Belgien mot näringsidkare som enligt gällande regler köpt ett parti skotsk whisky som var i fri omsättning i Frankrike och importerat detta till Belgien utan att inneha ett ursprungsintyg från den brittiska tullen, vilket är i strid med nationella bestämmelser.

4 Det framgår av handlingarna och pläderingarna att en näringsidkare som till Belgien vill importera skotsk whisky som redan är i fri omsättning i Frankrike, i motsats till den importör som importerar direkt från det producerande landet, endast med stor svårighet kan anskaffa ett sådant intyg.

5 Alla handelsregler antagna av medlemsstater som kan utgöra ett hinder, direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt, för handeln inom gemenskapen skall anses som åtgärder med motsvarande verkan som kvantitativa restriktioner.

6 I avsaknad av en gemenskapsordning som ger konsumenterna garanti för att en varas ursprungsbeteckning är äkta, får en medlemsstat vidta åtgärder för att hindra illojala förfaranden i detta avseende, förutsatt att åtgärderna är rimliga och att de bevis som krävs inte har till följd att handeln mellan medlemsstaterna hindras och att de följaktligen är tillgängliga för alla deras medborgare.

7 Även utan att det är nödvändigt att undersöka om sådana åtgärder omfattas av artikel 36 eller ej, kan de inte i något fall, med stöd av den princip som uttrycks i andra meningen i den artikeln, utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan medlemsstaterna.

8 Detta kan vara fallet med formaliteter som krävs av en medlemsstat som bevis på en produkts ursprung och vilka direktimportörerna praktiskt taget är de enda som kan uppfylla utan att ställas inför allvarliga svårigheter.

9 Följaktligen är ett krav från en medlemsstat på ett äkthetsintyg som är svårare att anskaffa för den som importerar en produkt från en annan medlemsstat, där produkten enligt gällande regler har satts i fri omsättning, än för den som importerar samma produkt direkt från ursprungslandet, en åtgärd med motsvarande verkan som en med fördraget oförenlig kvantitativ restriktion.

10 Den andra frågan går ut på om ett avtal, som medför att konkurrensen begränsas och handeln mellan medlemsstaterna påverkas när det kombineras med nationella bestämmelser om ursprungsintyg, är ogiltigt när avtalet begränsar sig till att tillåta att importören med ensamrätt använder de bestämmelserna för att förhindra parallellimport eller inte hindrar detta.

11 Ett ensamåterförsäljaravtal omfattas av förbudet i artikel 85 om det rättsligt eller i praktiken hindrar andra än importören med ensamrätt från att importera varorna i fråga från andra medlemsstater till det skyddade området.

12 I synnerhet kan ett ensamåterförsäljaravtal påverka handeln mellan medlemsstaterna och leda till att konkurrensen hämmas, om ensamåterförsäljaren kan hindra parallellimport från andra medlemsstater till det område som täcks av ensamåterförsäljaravtalet tack vare avtalet i förening med nationell lagstiftning som föreskriver att endast ett visst tillvägagångssätt är tillämpligt för att bevisa äktheten.

13 För att bedöma om så är fallet, måste man beakta inte bara de rättigheter och skyldigheter som följer av bestämmelserna i avtalet, utan också avtalets rättsliga och ekonomiska sammanhang, särskilt om det finns liknande avtal mellan samma producent och ensamåterförsäljare som är etablerade i andra medlemsstater.

14 I detta hänseende kan det förhållande att det i en medlemsstat upprätthålls priser som är påtagligt högre än priserna i en annan medlemsstat ge anledning till att pröva om ensamåterförsäljaravtalet inte används för att hindra importörerna från att anskaffa de bevis på den berörda produktens äkthet som krävs i den nationella lagstiftningen av det slag som frågan avser.

15 Den omständigheten att ett avtal begränsar sig till att tillåta att sådana nationella bestämmelser används, eller inte hindrar detta, är inte i sig tillräckligt för att automatiskt ogiltigförklara avtalet.

Rättegångskostnader

16 De kostnader som har förorsakats de belgiska och brittiska regeringarna liksom kommissionen, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.

17 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid Tribunal de Première Instance i Bryssel utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

- angående de frågor som genom beslut av den 11 januari 1974 förts vidare av Tribunal de Première Instance i Bryssel - följande dom:

1) Ett krav från en medlemsstat på ett äkthetsintyg som är svårare att anskaffa för den som importerar en produkt från en annan medlemsstat, där produkten enligt gällande regler har satts i fri omsättning, än för den som importerar samma produkt direkt från ursprungslandet, är en

åtgärd med motsvarande verkan som en med fördraget oförenlig kvantitativ restriktion.

2) **Den omständigheten att ett avtal begränsar sig till att tillåta att sådana nationella bestämmelser används, eller inte hindrar detta, är inte i sig tillräckligt för att automatiskt ogiltigförklara avtalet.**

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars

Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 juli 1974.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

R. Lecourt
Ordförande